

12/95
leto 64

Hmeljar

DECEMBER 1995, ŽALEC, S. 145 - 168

ISSN 1318 - 6138

VESEL BOŽIČ IN SREČNO 1996
VAM ŽELI HMELJARSKO ZDRUŽENJE SLOVENIJE

VSEBINA

PRVA SEJA SKUPŠČINE HMELJARSKEGA ZDRUŽENJA SLOVENIJE	147
POROČILO O DELU UPRAVNEGA ODBORA NA 1. REDNI SKUPŠČINI	148
SEJA EKONOMSKE KOMISIJE MEDNARODNE HMELJARSKE ZVEZE	150
KOMISIJA ZA SORTE HMELJA	151
DROGOVI ZA HMELJ. ŽIČNICE	152
KAJ PA HMELJNE OPORE ?	155
IZ HMELJARSKIH INFORMACIJ ŠT. 11	156
PRERAČUNAVANJE VLAGE - ALFA KISLIN V HMELJU	157
IZ GALLIMARKTA 1995	158
KVALITETNE ZAHTEVE ZA NEMŠKI HMELJ	159
NOVOSTI IZ HMELJARSKEGA SVETA	161
MED HMELJARJI	163
INOVACIJE	163
IZ ZGODOVINE ...	164
IZ STROJNEGA KROŽKA	166

SREČEN BOŽIČ IN
ZDRAVO 1996
VAM ŽELI
HMEZAD
EXPORT-IMPORT
ŽALEC

Revija Hmeljar, Žalskega tabora 2, 63310 ŽALEC

Izdajatelj in založnik: Hmeljarsko združenje Slovenije

Glavni in odgovorni urednik: Martina Zupančič; urednik strokovne priloge: Miljeva Kač; člani uredniškega odbora: Marjana Natek, Franc Puklavc, Marjan Drobne, Janez Luževič, dr. Lojze Četina, dr. Dragica Kralj, mag. Iztok Košir, mag. Marta Dolinar, Drago Gajšek, Vinko Drča in Karin Savinek; lektor: Anka Krčmar

TISK: HARI tisk, Novo Celje; Frekvenca 12 - krat letno

Revija je po mnenju št. 23/40 pristojnega organa uvrščena med proizvode informativnega značaja, za katerega se plačuje davek od prometa proizvoda po 5 % stopnji.

Naklada: 750 izvodov

PRVA SEJA SKUPŠČINE HMELJARSKEGA ZDRUŽENJA SLOVENIJE - GIZ

Dne 27. oktobra 1995 je bila v terasni dvorani Hmezad Export-importa v Žalcu 1. redna seja Hmeljarskega združenja Slovenije.

Po opravljenih formalnosti (imenovanje verifikacijske komisije, zapisnikarja in dveh overiteljev zapisnika) je direktor Hmeljarskega združenja Slovenije poročal, da je Okrožno sodišče v Celju sprejelo sklep o preoblikovanju Hmeljarske družbe Slovenije d.o.o. v Hmeljarsko združenje Slovenije - GIZ in 13. septembra 1995 vpisalo Hmeljarsko združenje Slovenije v sodni register. Hmeljarsko združenje Slovenije bo nadaljevalo aktivnosti Hmeljarske družbe Slovenije.

V nadaljevanju skupščine so člani sprejeli Poslovnik o delu skupščine, nato pa poslušali informacijo direktorja Hmezad Export-importa o trendih na področju prodaje hmelja. V informaciji je bilo posebej poudarjeno, da bi morala hmeljarje skrbeti razdrobljena ponudba hmelja na zunanjem trgu, saj ponuja slovenski hmelj istim kupcem najmanj pet firm. Hmelj, letnik 1995, je praktično prodan.

Na osnovi razprave je skupščina zadolžila nov UO, naj pripravi vsaj petletni program obnove nasadov po strukturi sort, za katere se pričakuje, da bodo tržno zanimive.

Na predlog direktorja združenja je skupščina razrešila dosedanjega predsednika in podpredsednika skupščine in izvolila za novega predsednika Albina Ješelnika in za podpredsednika Antona Rančigaja.

Na osnovi poročila predsednika UO mag. Milana Žolnirja je skupščina soglasno razrešila dosedanji UO in na predlog dosedanjega UO izvolila nov UO v sestavi: Vlado Marovt, Alojz Jernejc, Franc Gajšek, Damjan Finžgar, Anton Vrhovnik, Rudi Janežič, Andrej Natek, mag. Milan Žolnir in Lilijana Jančič - Ježovnik.

Predsednik komisije za pripravo kriterijev za prevzem in plačilo hmelja po vsebnosti alfa kislin mag. Milan Žolnir je poročal o dosedanjem delu komisije. Skupščina je sprejela sklep, naj komisija

nadaljuje z delom, da bodo merila za letnik 1996 pravočasno pripravljena.

Glede revizorja, ki mora obvezno pregledati finančno poslovanje združenja, je skupščina sprejela sklep, naj ga izbere UO na osnovi več ponudb.

Skupščina je določila štiriletni mandat direktorju združenja. UO pa je zadolžila, naj sodeluje pri reševanju problematike namakanja.

*Direktor
Jože Brežnik*

SIP

STROJNA INDUSTRIJA, d.o.o.
ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

ŽELIMO VAM

VESELE PRAZNIKE, SREČNO,
USPEŠNO IN PLODNO LETO 1996.

ZASTAVLJENE CILJE BOSTE DOSEGLI
TUDI S POMOČJO PROIZVODOV IZ SIPOVEGA
PROGRAMA KMETIJSKE MEHANIZACIJE,
ZATO SE VAM PRIPOROČAMO !

Obdobje, za katerega poročamo, je obdobje začetka delovanja Hmeljarske družbe d.o.o. Žalec (HDS) in obdobje mandata prvega Upravnega odbora (UO). Zato je razumljivo, da je UO imel v začetku zelo veliko dela v zvezi z začetkom delovanja družbe. Značilnost obdobja začetka delovanja družbe je bila tudi osamosvojitve Slovenije in sprememba družbenopolitičnega sistema. V zvezi s tem smo izstopili iz Zajednice hmeljara Jugoslavije in postali samostojni člani Mednarodne hmeljarske organizacije. Potrebno je bilo sprejeti novo zakonodajo v zvezi s hmeljarstvom, katere značilnost je bila predvsem v tem, da smo jo naredili slovensko, prilagojeno novim razmeram pri nas in v svetu, predvsem pa smo jo prilagajali smernicam takratne Evropske gospodarske skupnosti. Med domačimi zadevami naj omenimo še to, da je Hmeljna komisija Slovenije, ki je bila prej organ HDS, postala državni organ.

Na začetku mandata sedanjega UO smo se hmeljarji in seveda UO soočili z začetkom spreminjanja sortnih sestavov hmeljišč v svetu, kjer so se vse bolj začele uveljavljati sorte z visoko vsebnostjo α -kislin. Ta tematika je bila aktualna ves čas mandata in je tudi še sedaj. V tem času smo se odločili za pospešeno pridelovanje brezvirusnega 'savinjskega goldinga' in začeli pospešeno saditi nove kultivarje domačih aromatičnih sort, od katerih se je doslej med hmeljarji pa tudi med kupci našega hmelja najbolj uveljavil 'bobek'. Glede kultivarjev z visoko vsebnostjo α -kislin je UO zavzel stališče, da moramo ohraniti slovenski značaj našega hmelja kot značilnost našega pridelka in naj ne uvajamo tujih sort. Bili smo mnenja, da je 'aurora' tako dobra, da je z njo mogoče konkurirati na svetovnem trgu, posebej še z novo selekcijo, ki jo trenutno poznamo pod imenom 'aurora 12'. Le za primer, če bi svetovni trg res zahteval sorte z izrazito visoko vsebnostjo α -kislin, smo Inštitutu za hmeljastvo in pivovarstvo Žalec naročili, naj preuči možnost gojenja nemškega kultivarja 'magnum' v naših razmerah. Postopek introdukcije tega kultivarja še teče.

Leta 1992 smo organizirali kongres Mednarodne hmeljarske organizacije. Čeprav nevajeni organizacije velikih prireditev, smo kongres organizirali v nedvomno zadovoljstvo udeležencev

in tistih, ki so kongres denarno podprli. Mnoge pohvale so bile izrečene že med kongresom, ni jih pa manjkalo tudi pozneje, niti tujih niti domačih.

Leto 1992 je bilo tudi leto, ko je ne le pri nas, ampak tudi v večini hmeljarskih dežel bila suša. Hmeljarji so zaradi nižjih pridelkov povsod in seveda tudi pri nas pričakovali visoke cene. To se ni zgodilo v pričakovanem obsegu. Pri nas je to povzročilo, da se je začelo neizpolnjevanje pogodbenih predprodajnih obveznosti družbenikov in prodajanje hmelja novim trgovcem s hmeljem, ki predprodajnih obveznosti niso imeli in so za viške lahko nudili nekoliko višje cene. Upravni odbor je na številnih, neobičajno dolgih sejah, poizkušal dogajanja usmerjati v običajne poslovne tokove, kar pa nam je le deloma uspevalo. Pravilnost usmeritve takratnih sklepov v povezavi s to problematiko so potrdili poznejši dogodki. Trenutno je pereča predvsem prodaja hmelja glede na vsebnost α -kislin, o čemer smo že razpravljali na 8. skupščini in o čemer bo na današnji skupščini še posebno poročilo. Dogaja se namreč, da nekateri družbeniki oddajajo manj kakovosten hmelj svojemu komisionarju, kakovostnega, z visoko vsebnostjo α -kislin pa trgovcem.

Močan pečat so delu UO dajale velike spremembe pri preoblikovanju podjetij in zadrug. TZO nekdanje Hmezad KZ Savinjska dolina so postale samostojne zadruge, tem pa se je pridružila še ena. Tudi hmeljarske enote v družbenih podjetjih so dobile nov položaj. Vse ta dogajanja so spremljale tudi velike kadrovske spremembe.

Posebno močan pečat so delu UO dajale razmere, ki so nastajale ob procesu lastninjenja Hmezad Export Importa, kjer so seveda nastajale razne težave v zvezi z denacionalizacijskimi zahtevki, pri katerih med razlaščenci in Hmezad Export Importom ni prišlo do sporazuma, ki bi omogočil pričakovan potek dogodkov. Hmeljarska družba Slovenije ni pravni udeleženec v postopku, vendar smo kljub temu poizkušali pozitivno vplivati na sporazumevanje. Bili smo v stikih z udeleženci v procesu lastninjenja, vendar pa kljub dobronamernemu sodelovanju udeleženi strani nismo našli načina in poti, da bi lahko kaj storili.

Razčiščevanje teh odnosov oziroma končni razplet bo seveda imel velik vpliv na prihodnost hmeljarstva. Zato je razumljivo, da smo ob počasnosti in včasih tudi načinu reševanja problematike bili in smo hmeljarji zelo zaskrbljeni.

Člani združenja so izvolili predsednika, podpredsednika in člane Upravnega odbora

Trenutno nas mora vse skrbeti sedanjost in prihodnost Hmezad Export Importa, ki je ostal brez vzporednih dejavnosti. Ocenjujemo, da njegova prihodnost, takšnega, kot je, ne more temeljiti le na dodelavi in komisijski prodaji hmelja. V Evropi nastaja tako imenovana 'evropaleta' kot oblika pakiranja hmelja, ki lahko na področju storitev, na področju dodelave povzroči velike spremembe. Dodelava v sedanjem obsegu lahko postane namreč nepotrebna. Verjetno pa je še bolj pomembno, da se lahko bistveno spremenijo komercialni tokovi. Z bodočimi lastniki bi morali, kljub trenutno mnogim nerešenim vprašanjem, čimprej jasno začrtati prihodnost, ki bo zagotavljala zanesljivo dolgoročno prodajo slovenskega hmelja. Kljub pojavom novih trgovcev, ocenjujemo, da je Hmezad Export Import zaradi imena, ki ga še vedno ima in zaradi obstoječih tehnoloških možnosti, edini, ki lahko garantira kakovostno dolgoročno prodajo.

UO odbor je ves čas posebno pozornost posvečal obveščanju pristojnega ministrstva in drugih vladnih organov ter inštitucij o položaju hmeljarstva. Ta dejavnost je bila posebno intenzivna v letu 1994, ko je zaradi, vsaj pri nekaterih sortah, nizkih pridelkov v dveh predhodnih letih in razmeroma nizkih cen hmelja, začela opadati panožna vitalnost. Ta se je začelo odražati predvsem pri zmanjšanih vlaganjih v vzdrževanje osnovnih sredstev, predvsem žičnic pa tudi v slabšanje splošnega ekonomskega

položaja hmeljarjev, zaradi česar smo po podatkih Hmeljne komisije Slovenije že zaznali opadanje površin v letu 1994.

Temu se je usodno pridružil še neugoden položaj slovenskih izvoznikov, ki je nastal zaradi neusklajenosti tečaja tolarja in politike obresti. Na položaj v kmetijstvu, v hmeljarstvu pa še posebej, je vplivala tudi novo uvedena obdavčitev pogodbenega sezonskega dela.

UO se je trudil, da bi državnim institucijam, predvsem pristojnemu ministrstvu, predstavil ta položaj, za katerega mislimo, da je prehodnega značaja. Sodimo, da nam naše naravne danosti, genetski potenciali našega hmelja in znanje, ki ga imamo, omogočajo dolgoročno konkurenčnost na svetovnem trgu. Še vedno mislimo, da bi država morala imeti dolgoročen interes, da bi hmeljarstvo ostalo ena najzanesljivejših izvoznih kmetijskih dejavnosti. V pogovorih, do katerih smo s težavo prišli, smo si zato prizadevali predvsem za sofinanciranje vzdrževanja in gradnje žičnic, povečanje izvoznih stimulacij, za možnost najetja ugodnih kreditov, razbremenitve pri dajatvah za uvoz reprodukcijskih materialov in zmanjšanje obdavčitve sezonskega pogodbenega dela. Poizkušali smo tudi vplivati na državne inštitucije, da bi v okvirih mednarodnih pogajanj dosegle ukinitve uvoznih dajatev v državah, kamor hmelj izvažamo.

Omenili smo, da se je delo UO odbora začelo z začetkom obstoja Hmeljarske družbe Slovenije d.o.o. Žalec, končalo pa se s preimenovanjem družbe v Hmeljarsko združenje Slovenije, čemur se je UO posvetil na nekaj zadnjih sejah.

Na koncu se želim vsem članom UO odbora in tudi predsedniku skupščine, ki dela UO ni spremljal le od daleč in je bil prisoten na mnogih sejah, zahvaliti za prizadevno delo in redno udeležbo na sejah. Nesklepčni sta od 46 sej bili le dve, pa še to takrat, ko je bilo s hmeljem veliko dela in morda res ni bil najprimernejši čas za sestankovanje.

Novemu Upravnemu odboru želimo člani sedanjega odbora veliko uspeha pri delu Hmeljarskega združenja Slovenije.

mag. Milan Žolnir

SEJA EKONOMSKE KOMISIJE MEDNARODNE HMELJARSKE ZVEZE IN SKUPNA SEJA S PREDSTAVNIKI HMELJARSKIH TRGOVCEV

V Nürnbergu je bila 15. novembra 1995 seja ekonomske komisije MHZ in skupna seja s predstavniki hmeljarskih trgovcev. Sej so se udeležili predstavniki držav članic MHZ: Belgije, ZRN, Velike Britanije, Francije, Poljske, ZDA, Ukrajine, Češke republike, Slovaške in Slovenije. Hmeljske trgovce je zastopal njihov predsednik gospod Krakenberger, delno je bil na seji prisoten predstavnik pivovarne Eincheiser Bush gospod Buchholzer. Na sejah je bila prisotna tudi gospa M. Wauters, predstavnica komisije Evropske skupnosti.

Uvodoma je bila dolga diskusija o programu dela skupne komisije MHZ in evropskih hmeljskih trgovcev. Predstavniki ZRN se namreč niso strinjali s predlogom, naj bi komisija reševala tudi probleme harmonizacije varstva hmeljišč. To namreč želijo reševati bilateralno z ZDA, češ da je delo komisije predrago in prepočasno. O rezultatih bi obveščali ostale članice. Končno je bil sprejet predlog, naj skupna komisija poleg raziskav trga - uporabe izomeriziranih hmeljskih proizvodov in dela na aktivnejšem sodelovanju med hmeljarji, trgovci in pivovarji, rešuje tudi probleme varstva hmelja. O predlogu bo razpravljalo še predsedstvo na prvi seji. Iz pisnih in ustnih poročil predstavnikov posameznih članic MHZ in drugih prisotnih je razvidno:

1. Površine hmeljišč pri članicah MHZ se v letu 1995 v primerjavi z 1994 niso bistveno spremenile. Skupne površine so bile 68.553 ha. Od tega je bilo aromatičnih sort 42.967 ha in grenčičnih 25.586 ha.
2. Pridelek hmelja je bil v letu 1995 (2.086.535 centnerjev) za 11,7 % večji od leta 1994 (1.868.401 centnerjev).
3. Ocenjuje se, da tudi v letu 1996 ne bo pri površinah hmeljišč bistvenih sprememb.
4. Belgija ima za naslednje leto manj kot 10 % predprodaje. Zaradi starih nasadov in zastarele opreme hmeljarji opuščajo proizvodnjo hmelja.
5. ZRN planira v letu 1996 zamenjavo sort na cca. 2.000 ha, in sicer v okviru programa Evropske skupnosti.
6. Aromatične sorte z nizko alfo bodo zamenjale druge aromatične sorte z višjo alfo oziroma sorte z visoko alfo.
7. Prvič v zadnjih 30 letih je ostalo neprodanega

1.500 ton hmelja v Češki republiki, ki je sicer prek različnih trgovcev bil rezerviran za izvoz v ZDA! Verjetno bo zaradi tega nekaj proizvajalcev propadlo. Programirajo menjavo sort z večjimi alfami.

8. V Veliki Britaniji cene grenčičnih sort (6 DEM/kg) niso pokrile proizvodnih stroškov. Letnik 96 imajo praktično prodan.

9. Poljski hmeljarji so imeli za 30 % večji pridelek kot leta 1994. Računajo, da se jim je pridelek povečal predvsem zaradi novo urejenega namakanja.

10. V ZDA je bila povprečna letina. Hmelj je skoraj 100 %-no prodan. V predprodaji dosegajo za leto 1996 cene med 225 DEM/centner za grenčične sorte in 310 DEM/centner za aromatične sorte. Ta cena se v naslednjih letih povečuje za 10 DEM za centner. V naslednjih letih bodo povečali tudi površine.

11. Slovaškega hmelja kupi firma Barth polovico (500 ton), drugo polovico porabijo doma.

12. Ukrajina, ki je imela povprečno letino, ima prek 1.000 ton neprodanega hmelja. Za aroma sorte, ki prevladujejo, so dosegli ceno cca. 5 DEM/kg.

13. Evropska komisija bo z novim programom letno financirala 1.000 ha premene hmeljišč po članici; in to 2500 ecujev po hektarju.

14. Pivovarna Eincheiser-Bush je zelo zainteresirana za harmonizacijo varstva hmeljišč, ker za svojo proizvodnjo kupuje evropski hmelj. Želi aktivno sodelovati pri reševanju teh problemov.

15. Kitajska je letos pridelala cca. 17.500 ton hmelja s povprečno 6-procentno alfo (3000 kg/ha!).

16. Rusija je na 2.000 ha pridelala cca. 1.500 ton hmelja. Glavno pridelovalno področje je Čuvašija. Močno (15 %) se je v Rusiji zmanjšala poraba piva.

17. V Veliki Britaniji delajo izo-pelete, pri katerih je za cca. 50 % boljši izkoristek alfe.

18. Zaradi prestrukturiranja arome v grenčične sorte, ki dajo višje pridelke in izomerizacijo alfe, kar daje boljši izkoristek alfe, bodo ob določenem stagniranju potrošnje piva hmeljarji imeli še velike probleme.

19. Kongres MHZ, združen s kongresom evropskih hmeljskih trgovcev, bo v letu 1996 od 4. - 7. avgusta v Münchnu v ZRN.

Jože Brežnik

KOMISIJA ZA SORTE HMELJA

Slovenski hmeljarji smo imeli do leta 1988 komisijo za sorte hmelja. Analizirala je obnove hmeljišč ter prispevala k uvajanju brezvirusnega sadilnega materiala. Spremljala je povpraševanje po slovenskem hmelju in na zadnjih sejah ugotavljala, da bi moralo biti razmerje med savinjskim goldingom in ostalimi kultivarji 30 : 70. S posebno pozornostjo je spremljala uvajanje C-kultivarjev in jih tudi poimenovala.

Komisija je delovala pod okriljem Poslovne skupnosti za hmeljarstvo. Sestavljali so jo predstavniki hmeljarjev, hmeljske trgovine (Hmezad Export - import) in Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec. Člani komisije so bili: Tone Wagner, Dragica Kralj, Ernest Ermenc, Milan Žolnir, Ivo Bračun, Adolf Maister, Alojz Podjavoršek, Janez Luževič, Martina Zupančič in Davorin Vrhovnik. Na zadnjih sejah so člani komisije ugotavljali, da bi za večji ugled slovenskega hmelja bilo potrebno začeti z aktivnostmi za njegovo promocijo. Slovenski hmelj je na svetovnem trgu poznan z blagovnimi znamkami Super Steirer in Steirer Golding. Predstaviti bi bilo potrebno slovenske kultivarje, kot so to storili nemški hmeljarji. Člani komisije so podpirali zamisel o izdaji kataloga slovenskih kultivarjev, v katerem bi predstavili njihovo kvaliteto, pridelovalne lastnosti in pivovarsko vrednost. Komisija se po letu 1988 žal ni več sestala. Tudi katalog slovenskih kultivarjev do sedaj (29.11.1995) še ni bil izdan.

Že leta 1988 je hmeljska trgovina opozarjala na nizke vsebnosti α -kislín, zato so predlagali introdukcijo kultivarja magnum. IHP Žalec je selekcioniral auroro klon 12 in priporočal širjenje domačih odpornih kultivarjev, s katerimi bi z ustreznejšo agrotehniko dosegli tudi boljše ekonomske rezultate.

Hmeljarji imajo sedaj zelo malo informacij o kultivarju magnum, saj je v uradnem preizkušanju šele v letu 1995. Žal se tudi na tem primeru kaže odsotnost komisije, ki naj bi usklajevala potrebe hmeljarjev, hmeljskih trgovcev in posredno s tem tudi pivovarjev. Že ob prvih znamenjih, da je nek hmeljni kultivar lahko zanimiv za pridelovanje v Sloveniji, bi bilo potrebno temeljito preučiti sklop

rastlin, agrotehniko (čas rezi, gnojenje, varstvo ...), tehnološko zrelost, vsebnost α -kislín in pridelke. Na osnovi teh podatkov bi lahko v sodelovanju s hmeljskimi trgovci napravili temeljito analizo o ekonomski upravičenosti širjenja določenega tujega kultivarja in o njegovih možnostih na svetovnem trgu. Postopek uvajanja in preizkušanja mora biti bistveno hitrejši, zato upamo, da bo tako pri kultivarjih, ki bi utegnili biti zanimivi za slovenske hmeljarje (taurus...).

Kot član (bivše) komisije za sorte hmelja, predlagam ustanovitev samostojne komisije za sorte pod okriljem Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec.

Davorin Vrhovnik

foto: Davorin VRHOVNIK

Sajenje sadik (A - certifikat) kultivarja magnum v ukorenišče v Turiški Vasi, julij 1995

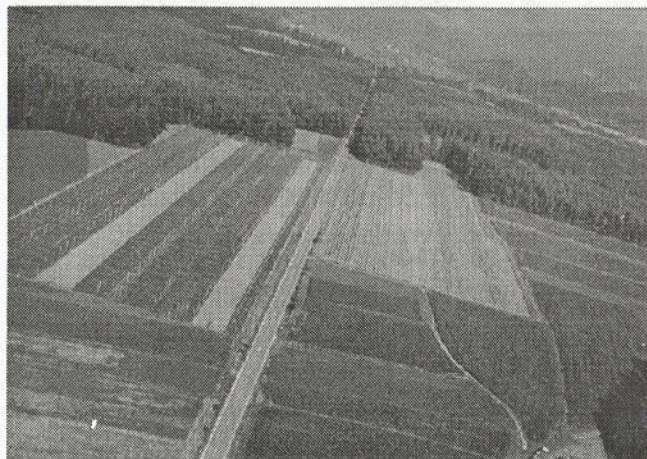

foto: Davorin VRHOVNIK

Hmeljarsko posestvo Radlje - hmeljišča na Gortini. V hmeljišču G1 (levo) je bilo novembra 1995 posajenih prvih 6 hektarjev kultivarja magnum na posestvu

DROGOVI ZA HMELJSKE ŽIČNICE IZ IMPREGNIRANEGA MEHKEGA LESA IN VIŠINA ŽIČNIC

Najbrž ni hmeljarja, ki še ni videl hmeljske žičnice iz impregniranega mehkega lesa. V deželah z obilico mehkega lesa je to nekaj povsem običajnega (Nemčija i.p.), nam pa tudi ni povsem znano. V zgodovini Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec (IHP) so bile na njegovem poskusnem posestvu poskusno zgrajene tri žičnice iz impregniranega mehkega lesa iz Dravograda. Prva je bila zgrajena leta 1954 in ni trajala dolgo (črna impregnacija), druga je bila zgrajena leta 1962 (zelena impregnacija, globinsko) in je trajala do leta 1994 (stebri na betonskih podstavkih), tretja pa je bila zgrajena leta 1972 (globinska zelena impregnacija) in še služi svojemu namenu. Na IHP je bila v preizkusu tudi žičnica iz hrastovega lesa (stebri, sidra), ki pa je preperela pol prej kot kostanjeva.

foto. M. Veronek

Impregnirani stebri lesene višče žičnice vkleščeni na betonskih podstavkih stari 33 let so dotrajali pozneje kot žična mreža.

Torej hrast za gradnjo žičnic ni primeren. Od naravnega, kemično neobdelanega lesa, je bila najtrpežnejša primorska akacija (bila je tudi v preizkusu), ki danes, kolikor jo je še, krasi domače vinograde in do hmeljišč ne pride. Iz vedno prisotne želje: podaljšati življenjsko dobo žičnic je nastala betonska žičnica, pri čemer je bila prisotna tudi težnja po varovanju narave - gozdov.

Splet okoliščin pa je v zadnjem času nanesele tako, da se je izbira materiala za gradnjo žičnic precej

zožila. Viri kostanja in akacije so usahnili oziroma so se zelo podražili, projekt stabilnejše betonske žičnice pa ni bil sprejet. Tako je danes za gradnjo žičnic na razpolago iz domačih virov le nekaj kostanjevega lesa in impregniran mehak les smreke in bora.

Vzrok za to, da se pri nas niso v večji meri gradile žičnice iz impregniranega mehkega lesa, je bila bistveno višja cena. Danes so razlike v ceni uvožene akacije in domačega impregniranega lesa minimalne. Ob upoštevanju dejstev, da so oziroma morajo biti drogovi iz impregniranega lesa zgotovljeni za vgradnjo že pred impregnacijo (prirežani na željeno dolžino, izvrtane luknje za vijake), kamionska dostava, zanesljivost dobave, lažje postavljanje, najbrž tudi daljša doba trajanja, pa cenovne razlike izginejo. Za samograditelje pa bi imeli celo prednost.

Kakovostnega mehkega lesa je pri nas dovolj in dobava impregniranih stebrov najbrž ne bi bila vprašljiva, vendar bi jih morali naročiti za leto vnaprej. Kar zadeva sidranje žičnic, bi se morali odločiti za ustrezna betonska sidra in si tako zagotoviti glede na približno enako dobo trajanja stebrov in žične mreže dokaj varno žičnico, saj je znano, da se večina žičnic posuši zaradi predčasno dotrajanih sider.

Impregnirane stebre za žičnice je hmeljarjem ponudilo podjetje IMONT, industrija kemične obdelave lesa Dravograd, na seminarju na Dobrni že pred tremi leti in nakazalo možnosti uporabe njihovih izdelkov tudi v hmeljarstvu. Tu bi opozoril na pomembno priporočilo IMONTA, naj graditelj žičnic po končani impregnaciji ne bi več posegal v steber (prirežovanje, vrtanje ipd.), ker bi to negativno vplivalo na trajnost stebra in s tem tudi žičnice. Ker se sortimenti surovega lesa zaokrožujejo za cel meter, pomeni večje odstopanje od celih mer tudi višjo ceno. Dogovorno bi se tudi to dalo urediti, če bi bile potrebe znane vnaprej. Vmesna dolžina

1. DIMENZIJE STEBROV IN JAM ZA LESENO KLASIČNO ŽIČNICO VIŠIN 625, 630, 635, 640, 645 IN 650 CM

Višina žičn./steber		Kapa stebra	Dolžina stebra po višini	Dolžina stebra v zemlji	Celotna dolžina stebra	Globina jame za steber	Odmik- center jame stebra	Odmik- center jame sidra
625	Pok.	25	625	100	750	100		
	Rob.	25	677	108	810	100	42	75
	Vog.	25	725	116	871	100	59	
630	Pok.	25	630	100	755	100		
	Rob.	25	682	108	815	100	41	74
	Vog.	25	730	116	871	100	58	
635	Pok.	25	635	100	760	100		
	Rob.	25	686	116	819	100	41	74
	Vog.	25	734	116	875	100	58	
640	Pok.	25	640	100	765	100		
	Rob.	25	691	108	824	100	41	73
	Vog.	25	738	116	878	100	58	
645	Pok.	25	645	100	770	100		
	Rob.	25	695	108	828	100	40	73
	Vog.	25	742	116	883	100	57	
650	Pok.	25	650	100	775	100		
	Rob.	25	700	108	833	100	40	72
	Vog.	25	747	116	888	100	57	

Globina vkopavanja sider je 180 cm. Enaka globina jam.

stebrov in dobava na zalogo tudi ne bi bila problem, če bi se hmeljarji odločili za enotno višino žičnice, kot je to običaj drugod po svetu. Enotna višina žičnice bi bila večstransko koristna, tako glede zmanjšanja stroškov gradnje žičnice, kakor tudi tipiziranja in pocenitve tehnologije pridelave hmelja, npr. strojna (serijska) izdelava elementov za žičnice (sidra, vezi, poenostavitev gradnje - montaža elementov žične mreže), enotna dolžina vodil, enotni parametri za škropljenje oziroma varstvo hmelja, nekateri priključki za oskrbo hmeljišč, obiralni stroji in morda še kaj.

Čas bi že bil, da bi uzakonili (sprejeli) enotno višino žičnice, toda katero? Nemški hmeljarji menijo: večja višina žičnice, več pridelka. Prav gotovo so pri višini žičnice omejitve, pa tudi meje, ki jih določa bujnost rastline. Kot osnova za določitev višine žičnice bi lahko dobro služilo pravilo, ki pravi, naj bi bila višina žičnice tolikšna, kot je dolžina (višine) rastline ob začetku cvetenja hmelja. Če bi se ravnali po tem pravilu, bi morale biti žičnice glede na sorte hmelja različno visoke, npr. za savinjski golding 634 cm, za auroro 650 cm, za bobek 700 cm, za cerero 665

cm, za celeio 683 cm itn. Nekaj meritev višin naših žičnic pove, da so le-te visoke povprečno 636 v razponu od 611 - 681 cm. Ob upoštevanju sedanje povprečne višine žičnic in vodilne sorte aurore bi bila enotna višina žičnice med 636 in 650 cm, morda (bliže) 650 cm, sprejemljiva za slovenski sortiment in le v korist.

V razpredelnicah 1 in 2 je nanizanih nekaj dimenzij stebrov za žičnico, višin 625 do 650, po 5 cm in globina vkopavanja istih (enotna ali različna, z možnostjo kombiniranja in izbire najugodnejše variante. Potem, ko bi bila določena enotna višina žičnice, bi določili višine stebrov ob upoštevanju zadostne globine vkopavanja (cca 100 cm). Za dobavo večjih količin stebrov ni bojazni, da se dobavitelj ne bi prilagodil zahtevam oziroma potrebam. Krojenje stebrov za vsako žičnico posebej in različno sicer ni neizvedljivo, povzročilo pa bi obilico težav in večje stroške hmeljarju. Pravijo, da se za dober denar vse naredi. Ga še imamo?!

Problem žičnic je očiten, ima pa že tudi brado. Letošnji, malo močnejši veter je porušil cca. 20 ha

2. DIMENZIJE STEBROV IN JAM ZA LESENO KLASIČNO ŽIČNICO VIŠIN 625, 630, 635, 640, 645 IN 650 CM

Višina žičn./steber	Kapa stebra	Dolžina stebra po višini	Dolžina stebra v zemlji	Celotna dolžina stebra	Globina jame za steber	Odmik-center jame stebra	Odmik-center jame sidra
625 Pok.	25	625	100	750	100		
Rob.	25	677	98	800	90	37	75
Vog.	25	725	150	900	129	76	
630 Pok.	25	630	95	750	95		
Rob.	25	682	89	800	86	36	74
Vog.	25	730	145	900	125	73	
635/1 Pok.	25	635	90	750	90		
Rob.	25	686	89	800	82	34	74
Vog.	25	734	141	900	122	71	
640/1 Pok.	25	640	85	750	85		
Rob.	25	691	134	850	124	50	73
Vog.	25	738	137	900	119	68	
645 Pok.	25	645	80	750	80		
Rob.	25	695	130	850	116	46	72
Vog.	25	742	133	900	111	63	
635/2 Pok.	25	635	90	750	90		
Rob.	25	686	139	850	128	52	74
Vog.	25	734	141	900	122	71	
640/2 Pok.	25	640	85	750	85		
Rob.	25	691	84	800	78	32	73
Vog.	25	738	137	900	119	68	

Globina vkopavanja sider je 180 cm. Enaka globina jam.

žičnic (14 ha betonk in 6 ha lesenih). Če k temu prištejemo potrebno redno obnovo, bo povpraševanje po materialu za žičnice precejšnje, časa za oskrbo pa bo v prihodnje, če se ne bo kaj ukrenilo, zmanjkalo.

foto. M. Veronek

Ko popokajo sidra na eni strani, se na drugi strani lomijo že stebri.

Zasnova žičnic ne more biti več skrb vsakega posameznega hmeljarja posebej, če naj bo uspešna, je pa dolžnost odgovornih posameznikov, ki držijo za škarje in platno...

Enkrat bo treba odrezati: tako ali drugače. Nad obilico števil v razpredelnih in pestrostjo v praksi se najbrž nihče ne navdušuje, saj prinaša več škode kot koristi. Dolgoletni preizkus impregniranih smrekovih stebrov v žičnicah na IHP je pokazal, da so le-ti primerni za gradnjo žičnic, priporočljivo pa je, da so dokončno oblikovani že pred impregnacijo. Enotna višina žičnic bi uporabo impregniranega mehkega lesa (smreka ali bor) poenostavila, gradnjo žičnic in pridelavo hmelja pa, ne glede na vrsto lesa, lahko tudi pocenila.

Glede žičnic ostaja še kar nekaj odprtih vprašanj. So res toliko boljše, da so lahko bistveno drugačne (dražje) od drugih podobnih z enako funkcijo ?!

Milan Veronek

KAJ PA HMELJNE OPORE ?!

Tudi narava rabi počitek. V naših krajih je to zimski čas. Hmeljarjenje pa hmeljarju ne dopušča zimskega počitka. Predno pride čas novega vznika hmeljne rastline, je potrebno postoriti marsikaj. V tem zimskem času, času mirovanja hmeljne rastline, **NE POZABIMO NA HMELJNO OPORO!**

foto: M. Drobne

Na Polzeli je padla med obiranjem leta 1995 betonka, velika 7 hektarjev.

Malo poletij mine, da ne bi katerega od hmeljskih nasadov prizadela kakšna vremenska nesreča. Tudi v letu 1995 so viharji po vsej Sloveniji podrli 22,8 hektarjev hmeljskih žičnic. Na Polzeli je zaradi obilnega dežja in viharja padla betonska žičnica v izmeri 7,2 hektarja. V Novem mestu je ujma podrla leseno žičnico hmeljskega nasada prav tako v izmeri 7,2 hektarja. V Kamenčah se je moč viharja sprostila v Glinjah, kjer je popustila silam narave lesena opora na 1,5 hektarju nasada. Na koncu so še v Dornavi pri Ptuj, na razmočenem zemljišču, pod pritiskom

foto: M. Drobne

Tudi majhne žičnice lahko hitro padejo.

viharja popustila sidra 6,9 hektarjev velike betonske opore. Popustile so opore v najlepših hmeljiščih. Vsem hmeljarjem je znano, da ni moč zgraditi povsem varne žičnice in da so sile narave včasih močnejše od najmočnejših materialov. Pa se kljub temu vprašajmo, zakaj so se porušile žičnice, ali smo za njihovo varnost opravili vse tako, kot je potrebno:

- pravočasno in pravilno zamenjali sidra in povezovalne žične vrvi,
- zamenjali dotrajane drogove
- pregledali in popravili spoje in drugo.

Odgovorimo si !

foto: M. Drobne

Razmočena tla - izvlečeno sidro !

Hmeljarji, ko prebirate tega Hmeljarja, še danes poiščite letošnjo Hmeljarjevo julijsko "strokovno prilogo" in ponovno prečitajte članek "VSE VISI NA ŽIČNICI". Naj vam bo opomnik pri vašem nadaljnjem delu.

POJDIMO V ŽIČNICE TAKOJ, KO DOPUŠČA VREME!

Marijan Drobne

1. JESENSKA OBDELAVA TAL V HMELJSKIH NASADIH

Za današnje pridelovanje hmelja je zaradi tehnološkega koncepta in uporabe sodobnih strojev potrebna razširitev na večje površine in zato vključevanje tudi takih tal, ki sicer niso primerna za hmelj oziroma so le pogojno primerna. Mozaičnost tal, ki jih vključujemo v pridelovanje hmelja zaradi slabše plodnosti oziroma manjše primernosti za hmelj, znižuje pridelke in otežkoča sodobno pridelovanje. Zato moramo še posebno na neprimernih in pogojno primernih tleh posvetiti več pozornosti urejanju fizikalno kemičnih ter bioloških lastnosti tal, da ustvarimo ugodnejše rastišče za hmeljske rastline.

Med letom z branjem in večkratnim kultiviranjem skrbimo predvsem za uničevanje plevelov in površinsko rahljanje zemlje (vlaga, temperatura). V jesenskem času pa s preoravanjem, podrahljanjem in vnašanjem organske mase v tla poskrbimo za oživitev utrujenih tal in ohranjanje ugodne strukture tal.

Po obiranju hmelja ostajajo tla v hmeljskih nasadih steptana in zbita. Hmeljarjem priporočamo, da ne hitijo s temeljno obdelavo tal, saj jesenska zaplevljenost nasadov in nezaorane podorine preprečujejo uničevanje strukture tal in izpiranje ostankov dušika v tleh. Hmeljske nasade naj podrahljajo do globine 40 cm v razdalji do 50-60 cm od rastlin. Temeljno obdelavo opravimo pozno jeseni.

Po jesenski obdelavi v hmeljskih nasadih je čas za apnenje in gnojenje s hlevskim gnojem.

Hmelj je velik porabnik kalcija, zato ga pogosto primanjkuje v tleh. V tem obdobju je zato prav tako čas za apnenje tal, ki so prekisla. Svetujemo vam, da ne apnite na "pamet" ampak na osnovi kemične analize. Če pa niste apnili v daljšem razdobju in nimate kemične analize tal pa lahko apnite z manjšimi količinami, priporočamo 1700 - 2000 kg CaO/ha ali 2800 - 3500 kg CaCO₃/ha. Prevelika vnema v apnenju ima lahko negativne učinke, saj apnenje močno vpliva na dostopnost mikrohranil. Gnojenje s hlevskim gnojem in apnenje tal naj ne sovpadata istočasno.

Hlevski gnoj potrosimo na široko in ga zaorjemo. Pazimo na globino oranja, da ne porežemo starih korenin in da ne poškodujemo plitvo sajenih rastlin. Priporočamo gnojenje z 20 t hlevskega gnoja/ha.

V kolikor pripravljamo zemljo za nov nasad, moramo osnovno obdelavo opraviti pred postavitvijo žičnice. Zemljo za nov nasad je mogoče pripraviti na več načinov-odvisno od sredstev in talnih razmer. Najpogosteje pripravimo zemljo za nov nasad z globokim oranjem v jeseni, ko obenem zaorjemo hlevski gnoj in založno gnojimo, ter tla globoko kultiviramo. V predpripravi za sajenje si po potrebi sledijo vlača za ravnanje površine, nato kultiviranje in branje.

Jesensko-zimsko obdobje je tudi čas za čiščenje in popraviljanje žičnih konstrukcij ter za jemanje vzorcev tal za kemijsko analizo.

2. KEMIČNA ANALIZA TAL

Jesensko zimsko obdobje je pravi čas za odvzem talnih vzorcev za kemično analizo. Praviloma bi morali opraviti analizo količine makrohranil na določeni parceli v razdobju štirih do petih let. Za pravilno ugotavljanje povprečne vsebnosti hranil na parceli, je potrebno, da zagotovimo res povprečen vzorec tal.

V hmeljiščih vzorčimo tla do globine 30 cm. Najbolje je, da vzorčimo tla s sondo. Če sonde nimamo, lahko tla vzorčimo z lopato. Nujno je, da vzamemo vzorec vsaj na dvajsetih mestih iz parcele, saj bomo le tako zagotovili povprečen vzorec. Če je parcela večja ali neizenačena, je bolje, da vzamemo več vzorcev. Če vzorce jemljemo z lopato je nujno, da zemljo premešamo v vedru, ter vzamemo od 0,5 do 1 kg premešanega vzorca tal. Takšen vzorec potem opremimo z listkom, kjer so podatki o lastniku, imenu parcele, rabi tal, globini vzorčenja ter potrebnih analizah.

S standardno analizo določimo kislost tal, ter količino fosforja in kalija. Če niste prepričani o pravilnosti jemanja vzorca, je pametneje, da pred vzorčenjem pokličite na Inštitut za hmeljarstvo.

3. NAROČANJE SADIK HMELJA

Ponovno je aktualno naročanje sadik A in B certifikata. Sadike naročite na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo pri mag. Ferant Nataši osebno ali po telefonu za jesen 1996 in pomlad 1997. Sadike A in B certifikata sadimo v dobro pripravljeno zemljo, ki je bila v dvoletni premeni.

Iz Hmeljarskih informacij št. 11 z dne 20. 10. 1995

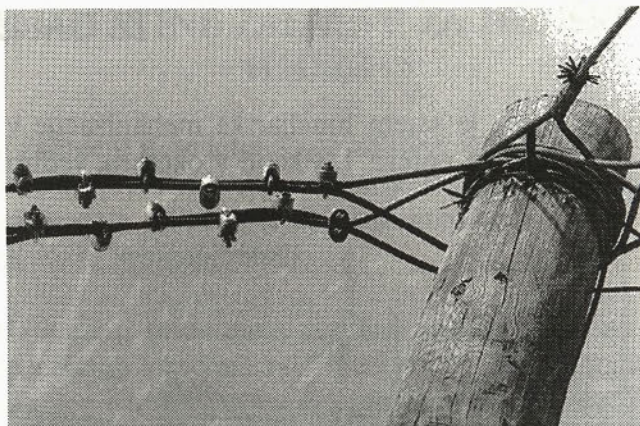

foto: M. Veronek

Delavniško izdelani zvonkasti spoji (brez sponk - klem) bi pocenili žičnico.

PRERAČUNAVANJE VLAGE IN ALFA KISLIN V HMELJU

Za preračunavanje odstotka vlage v hmelju in izračun obračunske mase ne smete uporabiti enostavnega odstotnega računa, saj pride pri večjih količinah hmelja do bistvenih razlik v obračunski masi. Pri preračunavanju je potrebno, na osnovi laboratorijsko določenega odstotka vlage (dejanski odstotek), najprej izračunati maso suhe snovi, iz te in željene vlage pa obračunsko maso hmelja. Za lažje preračunavanje lahko uporabite naslednje formule:

$$f = (100 - a) / (100 - b)$$

f = faktor za preračun vlage

a = dejanska vlaga

b = željena vlaga

$$M = m * f$$

M = obračunska masa hmelja z željeno vlago

m = teža hmelja

Zgled: Kupec plača dogovorjeno ceno za kilogram hmelja pri vsebnosti vlage 11,0 %. Kolikšna je obračunska masa hmelja z željeno vlago 11,0 %, če bomo prodali 5 t hmelja z dejansko vlago 12,4 % ?

$$F = (100 - 12,4) / (100 - 11,0) = 87,6 / 89 = 0,9843$$

$$M = 5 \text{ t} * 0,9843 = \underline{4,921 \text{ t}}$$

Odstotek alfa kislin v vzorcih, ki vsebujejo vlago, se v zadnjem času podaja glede na suho snov. Takšen način podajanja rezultatov se je uveljavil zaradi lažje medsebojne primerjave rezultatov, saj odpade preračunavanje odstotkov alfa kislin v vzorcih zaradi različne vsebnosti vlage.

Za lažje sporazumevanje v prehodnem obdobju, lahko za preračunavanje vsebnosti alfa kislin iz suhega vzorca na poljubno vlago uporabite naslednjo formulo:

$$\text{alfa1} = (\text{alfa2} * (100 - \% \text{vl.})) / 100$$

alfa1 = % alfa kislin v vzorcu z željeno vlago

alfa2 = % alfa kislin v vzorcu brez vode

%vl. = željeni odstotek vlage

Zgled: Vzorec vsebuje 8 % vlage, 10,7 % alfa kislin v zračno suhem stanju ter 11,6 % alfa kislin v suhem stanju (brez vode). Kolikšen bi bil odstotek alfa kislin, če bi vzorec vseboval 11 % vlage ?

$$\text{alfa} = (11,6 * (100 - 11)) / 100 = \underline{10,3 \%}$$

Že vrsto let, je sejem hmeljarske mehanizacije v Mainburgu, ki poteka 1. vikend v oktobru, vedno dobro obiskan.

foto: M.Z.

Na sejmju si hmeljari lahko ogledajo vse novosti pri hméljski mehanizaciji.

Letos so bili glavna znamenitost sejma prototipi novih stiskalnic, ki so jih razvile vse večje firme, ki se ukvarjajo s hméljsko mehanizacijo. Vse stiskalnice Wolfova, Sollerjeva in Neureutherjeva so bile stacionarne, to je namenjene za namestitve na stalno mesto.

foto: M.Z.

Nov sistem Wolfove stiskalnice.

Posebna zanimivost pa je bila t.i. mobilna stiskalnica, kjer se je zadrževalo tudi največ tako tujih kot tudi slovenskih hméljarjev.

Že v avgustovsko-septemberski številki Hméljarja smo pisali, da je v Nemčiji stekla racionalizacija pri pakiranju hmélja od proizvajalca do porabnika. Novo stiskalnico je namreč možno prestavljati od hméljarja do hméljarja, hkrati pa opraviti tudi ves potreben postopek certificiranja in oznamkovanja hmélja. To se opravi z računalniško podprtim sistemom preko posebne spominske kartice TMC, kjer ima vsak proizvajalec v EGS svojo šifro z vsemi potrebnimi podatki o proizvodnji, letniku, sorti, pogodbah. Ta kartica v celém sistemu omogoča tudi postopek certificiranja - oznamkovanja, ki se izpiše na etikete, le-te pa so prilepljene na vsak kvader

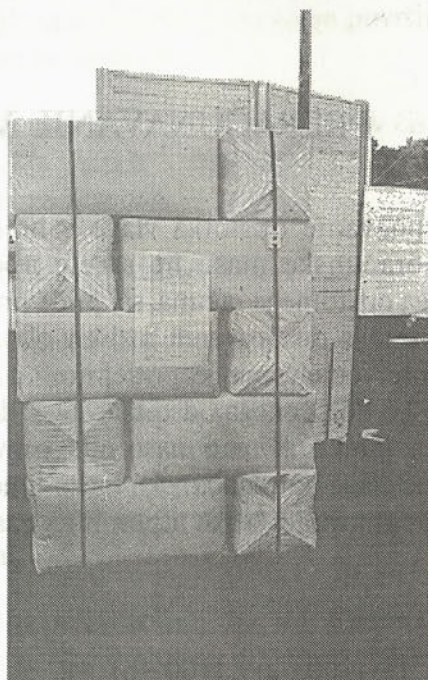

foto: M.Z.

Nova evro paleta.

stisnjenega hmélja. Kartico ima vsak proizvajalec pri sebi in jo le v času uporabe - stiskanja hmélja zaupa pooblaščenim osebam za pakiranje.

Pakiranje vključuje tudi čiščenje hmélja večjih listov, pecljev in kovinskih delov. Hkrati teče avtomatski odvzem vzorcev za volumen ene palete (teža ene palete cca. 300 kg).

Hmélj se stisne na pakirno dimenzijo 780x400x380 mm in zapre v perforirano folijo. Vzorci za laboratorij se posebej etiketirajo in odlagajo v posodo za vzorce, ki se da zapreti.

Hmélj se tehta z avtomatsko zaprto tunelsko

foto: M.Z.

Na razstavnem prostoru nove mobilne preše je bilo ves čas veliko hmeljarjev, ki so si jo z zanimanjem ogledovali.

tehtnico s senzorji. Kvadri se odlagajo na paleto, največ 15 kom, kjer se tudi pritrdijo. Nato se izpiše celotna etiketa za paleto, ki se zaplombira. Po končanem stiskanju vsega hmelja se izpiše tehtni list, strokovna kontrola za hmelj (državna služba) pa izstavi potrdilo o izvoru blaga.

Vzorke analizira nevtralni kmetijski laboratorij, ki posreduje rezultate proizvajalcu in kupcu.

Stiskalnica je letos prvič delala na nekaj poskusnih lokacijah. Sistem je potrebno še preučiti, ni še dovolj rezultatov glede folije za pakiranje potrebna pa je še celotna uskladitev zakonov in predpisov, da bi omogočili tak način pakiranja in se s tem znebili dela stroškov. V danih nemških in evropskih razmerah bo trajalo po predvidevanjih najmanj 2 leti.

Treba pa je seve tudi vedeti, da je zato potrebno imeti hmelj z odgovarjajočimi zahtevami glede škropljenja, vlage kot tudi vse ostale kvalitete, saj za vse reklamacije direktno odgovarja izključno vsak proizvajalec sam.

V decemberskem Hopfen Rundschau je predstavljena za reševanjem logistike tudi t.i. Mega pack paleta, to je z eno samo kocko v teži 240 - 300 kg.

Rešitev je torej več, potrebno bo le dati še času čas, da bomo videli, kaj bo osvojeno in tudi z zakoni usklajeno.

Martina Zupančič

KVALITETNE ZAHTEVE ZA NEMŠKI HMELJ

V zadnjem desetletju so se zahteve v proizvodnji hmelja spremenile. Za industrijo in za potrošnika sta postala odločujoča faktorja predvsem varstvo okolja in kvaliteta hmelja.

V Nemčiji pridelujejo različne sorte hmelja na specifičnih lokacijah, različne kvalitete. Zaradi tega se gojenje hmelja v Nemčiji izvaja pod določenimi pogoji, ki so standardizirani s številnimi pravnimi zahtevami s strani države še posebej s podrobnim pogodbenim sistemom med proizvajalcem hmelja in trgovcem s hmeljem in/ali pivovarno.

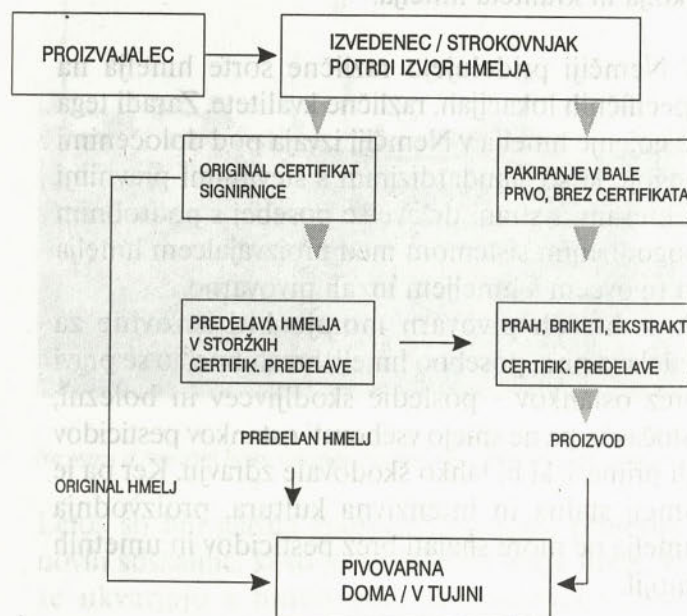
Po zahtevah pivovarn morajo biti surovine za izdelavo piva, posebno hmelj, brezhibne, to se pravi brez ostankov - posledic škodljivcev in bolezni, istočasno pa ne smejo vsebovati ostankov pesticidov ali primesi, ki bi lahko škodovala zdravju. Ker pa je hmelj stalna in intenzivna kultura, proizvodnja hmelja ne more shajati brez pesticidov in umetnih gnojil.

Da bi rešili ta problem, so proizvajalci hmelja v Nemčiji sledili tako imenovanemu načinu integralne proizvodnje hmelja od leta 1980 naprej. Na področju gnojenja in varstva hmelja pred boleznimi, škodljivci se bi to lahko na kratko reklo: Kolikor mogoče malo in toliko, kot je potrebno. Proizvajalci hmelja so in bodo pri tem dobili podporo in pomoč najsodobnejših znanstvenih in gojiteljskih izsledkov raziskav, svetovalnih služb in krogov proizvajalcev (združenj).

V Nemčiji se odvija zaščita pred škodljivci in boleznimi pod najstrožjimi predpisi za varstvo rastlin na svetu. Že na stopnji postopka za dovoljenje se upošteva najvišji možni standard glede zaščite okolja in zdravja. V tako imenovani odredbi za dovoljene najvišje količine ostankov pesticidov so vzporedno k dovoljenim količinam zaščitnih sredstev za rastline določene tudi najvišje dovoljene količine v hmelju.

Raziskovalni center v Hüllu stalno poroča o stanju ostankov škropiv v hmelju. Letos ta raziskava kaže le majhne izmerjene količine ostankov, saj so izmerjene količine le malo čez mejo, ko se jih lahko odkrije in precej pod dovoljenimi maksimalnimi količinami. Z vidika znanosti je definitivno zagotovljeno da ne bo negativnih učinkov na zdravje.

Vedno bolj se uveljavlja gnojenje po potrebi na podlagi predhodnih analiz tal in testov hranljivosti. Že danes torej proizvajalci izvajajo tisto, kar bo določeno z zakonom o gnojenju šele v bližnji prihodnosti.

Certificiranje hmelja v Nemčiji

Primerni pogodbeni sporazumi služijo kot dodatni kontrolni inštrument v standardni dobavni pogodbi med proizvajalcem in trgovcem, ki poudarjajo tudi integrirano proizvodnjo hmelja kot eno izmed dolžnosti podpisnikov pogodb. Med drugim se poudarja, da mora proizvajalec za vsako pošiljko hmelja priložiti dokazilo o vsebnosti pesticidov in umetnih gnojil, kar se je deloma že pričelo 1993 leta.

Dodatno k temu se je za 94. letnik prvič izvedla enotna, nevtralna ocenitev kvalitete za vsako partijo hmelja posebej. Gre za standardizirani, in do podrobnosti normirani postopek ugotavljanja, ki ga koordinira skupna (združena) delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov skupnosti proizvajalcev, trgovcev, proizvajalcev in predstavnikov države - t.i. državnega sveta za pridelovanje rastlin (LKP).

Po točnih navodilih nevtralno osebje, ki je nadzorovano od LKP (predstavnikov državne komisije za poljedelske proizvode) vzame vzorce že pri 1. tehtanju ob prevzemanju hmelja.

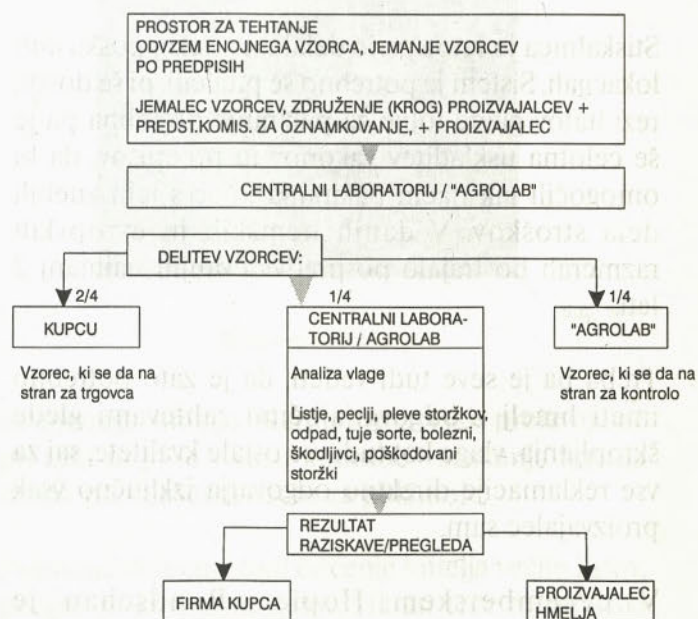
Vzorci, ki so odvzeti po določenem postopku

(načinu) se zaprejo, spakirajo in odpremiijo skupaj s kopijo tehtnega lista v centralni raziskovalni laboratorij.

Dejansko kontrolo kvalitete izvede centralni laboratorij v skladu s podrobno specifikacijo v 24. do 48. urah za vse standarde kvalitete, ki so relevantni za proglasitev hmelja glede porekla in po dobavni pogodbi. Končni rezultat kvalitete se sporoči proizvajalcu in stranki. (nevtralno ugotavljanje kvalitete). Za oba; pivovarja in potrošnika se tako lahko še enkrat preveri in dokumentira kvaliteta nemškega hmelja. Poleg tega je nemško združenje hmeljarjev poskrbelo, da je z ustreznim zakonom urejena kvaliteta nemškega hmelja in oznamkovanje po področjih in letnikih pridelave.

Nevtralno ugotavljanje kvalitete in nemški sistem certificiranja hmelja sta zagotovila, da je hmelj najstrožje kontrolirani poljedelski proizvod glede na izvoz in čas obiranja, ter glede na sorto in stanje.

Prevod po Hopfen Rundschau International Edition za 1. 1995 str. 6 - 9: Mira Koreš

Nevtralno ugotavljanje kvalitete

NOVOSTI IZ HMELJARSKEGA SVETA

V letnem poročilu Hmeljarskega inštituta iz Hülla je vrsta zanimivosti. Poglejmo nekatere.

Od leta 1953 do 1995 se je število hmeljarskih kmetij v Nemčiji zmanjšalo s 14631 na 3282. Močno pa se je povečala povprečna površina hmeljišč na kmetijo, in sicer od 0,58 na 6,69 ha. Izgleda, da se proces koncentracije nadaljuje tudi v zadnjem času. Od leta 1993 na 1994 se je število hmeljarskih kmetij zmanjšalo s 3616 na 3282 ali za 9,24 %, površina hmeljišč na kmetijo se je v istem času povečala od 6,37 na 6,69 ha ali za 5 %. Skupna površina hmeljišč se je v tem času zmanjšala za 1087 ha, kar pomeni 4,76 %. Kljub zmanjšanju skupnih površin pa so se površine nekaterih kultivarjev povečale: 'tettninger' +3,5 %, 'perle' +5,7 %, 'spalter select' +30,1 %, 'hallertauer tradition' +56 %, 'nugget' +37,8 %, 'hallertauer magnum' +43,5 %. Povečujejo se torej površine aroma sort posebne kakovosti in sorte z visoko vsebnostjo alfa smol.

Velik pomen posvečajo tudi vzgoji novih sort hmelja z uporabo najsodobnejših metod. Na ta način želijo vzgojiti sorte z dobro aromo evropske provinience in visoko vsebnostjo alfa smol ter prepričati trgovce in porabnike, da aroma in alfa hmelj nista alternativni, ampak je možna tudi kombinacija lastnosti: dobra aroma in visoka vsebnost alfa smol ter visok pridelek in dobra odpornost proti boleznim in škodljivcem.

Precej prostora je namenjenega tudi N-min metodi ugotavljanja dušika kot osnovi za usmerjeno in okolju prijazno gnojenje hmeljišč.

Posebno poglavje je namenjeno vzgoji hmelja na nizkih (3 m) žičnicah. Preučujejo jih z vidika tehnike pridelovanja, količine in kakovosti pridelka.

V Nemčiji je zelo razširjeno zbiranje podatkov o tehnologiji pridelave in pridelkih po parcelah s pomočjo t.im. parcelne kartoteke (Schlagkartei). Namen teh raziskav je, da bi dobili povratne informacije vpliva tehnike pridelave na pridelek in kakovost le-tega. V letu 1994 so izvednotili 785 parcel, posajenih z različnimi sortami. Z analizo teh

podatkov, za katero imajo izdelan poseben računalniški program, ugotavljajo odvisnost med tehniko pridelave ter količino in kakovostjo pridelka pri različnih sortah, kar je izredno pomemben podatek za stroko in prakso. Ali ne bi kazalo tudi pri nas razmisliti o takem raziskovalnem projektu? (Vir. BLBP-Hopfenforschung und Hopfenberatung, Hüll, Jahresber. 1994)

Predstavniki **pivovarne ANHEUSER-BUSCH**, ki predstavlja skoraj 9 % svetovne proizvodnje piva ali skoraj 1/2 ameriške in ima že vrsto pivovarn po vsem svetu, so obiskali nemške hmeljarje. Izjavili so, da gradijo svojo perspektivo na provinenci in kakovosti nemškega hmelja. Na srečanju so bili prisotni predstavniki nemških hmeljarjev, kmetijskega ministrstva Bavarske, znanstvenih in strokovnih hmeljarskih institucij, hmeljne trgovine in drugi.

(Vir. Hopfen-Rundschau št.5, 1995, str. 98)

Oktobra nas je obiskal **predsednik Mednarodne hmeljarske zveze gospod Josef Schrag**, ki je predsednik nemških hmeljarjev. Čeprav je bil obisk zasebnega značaja, smo se ob tej priliki pogovorili marsikaj o mednarodnem sodelovanju na področju varstva hmelja, pomena kakovosti, mestu evropskega hmelja na svetovnem trgu, o sestanku Ekonomske komisije MHZ in o skupnem sestanku MHZ in Evropske zveze hmeljskih trgovcev v Nürnbergu.

'**Decembrsko**' zasedanje Ekonomske komisije MHZ je bilo letos nekoliko prej, in sicer 15. novembra 1995, to je dan pred otvoritvijo velike mednarodne pivovarske razstave "INTERBRAU". EK je obravnavala problematiko hmeljnega trga, položaj hmeljarsva v posameznih državah članicah, problematiko varstva v zvezi z ostanki pesticidov in druga zanimiva vprašanja. Popoldne pa je bil skupni sestanek s predstavniki Evropske zveze hmeljskih trgovcev, na katerem so obravnavali skupne probleme proizvajalcev in trgovcev.

dr. L. Četina

PROGRAM IZOBRAŽEVANJA ZA KMETE ZA SEZONO 1995/96

PREDAVATELJ	TEMA	KRAJ	DATUM/URA
mag. T. Vodovnik	Nega vina 95	Žalec-Hmeljarski dom	29.11.1995 ob 9. uri
dr.T.Štefančič, ing.C.Tinko in ing. B.Žolnir	Tehnologija pridelave -pogoji odkupa 96-rezultati sort.poskusa	Žalec-Hmeljarski dom	6.12.1995 ob 9. uri
Predavatelji prakt.pouka SKVS Medlog	Aranžiranje s suhim cvetjem - delavnica	Žalec-Hmeljarski dom	13.12.1995 ob 9.uri
dr.M.Guček	Zahteve za klanje in predelavo na turistični kmetiji	Žalec-Hmeljarski dom	20.12.1995 ob 9. uri
dipl.ing.D.Simončič	Ekonomika pridelave mleka in mesa v okviru predstavitve kataloga kalkulacij	Žalec-Hmeljarski dom	10.1.1996 ob 9. uri
dr.J.Hodnik in mag.I.Kuder	Preprečevanje mastitisov pri kravah	Žalec-Hmeljarski dom	17.1.1996 ob 9. uri
dipl.ing.D.Zmajšek	Vključevanje semenarjenja kmetijo	Žalec-Hmeljarski dom	24.1.1996 ob 9. uri
dipl.ing.Z.Gutman Kobal dipl.ing.A.Soršek	Sodobna tehnologija pridelave in prodaje jabolk	Žalec-Hmeljarski dom	31.1.1996 ob 9.30
dipl.ing.E.Pavlič	Pridelava vrtnin po žitu	Žalec-Hmeljarski dom	7.2.1996 ob 9. uri
dipl.ing.D.Rosenstein	Nega in obnova gozda	Vransko - K.ZADRUGA	14.2.1996 ob 9. uri
dipl.ing.F.Tratnik	Pridelava kvalitetnega mleka	Žalec-Hmeljarski dom	21.2.1996 ob 9.uri
dipl.ing.M.Ratej	Marketing v turizmu	Žalec-Hmeljarski dom	6.3.1996 ob 9.uri
dipl.ing.T.Pevec	Zasejavanja in oskrba travnikov in pašnikov	Žalec-Hmeljarski dom	13.3.1996 ob 9. uri
DODATNA PREDAVANJA IZVEN TEH TERMINOV OB SREDAH			
g.I.Golob	Vzgoja in razmnoževanje okrasnih trajnic (v okviru občnega zbora DKŽ)	marcu	v februarju ali
dr.M.Černe	Pridelovanje vrtnin, ki so zanimive za predelovalno industrijo		v januarju
	Predavanje za prašičerejce	Žalec-Hmeljarski dom	v januarju ali februarju
	Predavanje ob občnem zboru Govedorejskega društva		v februarju
mag.M.Žolnir	Varstvo sadnega drevja		v marcu

Poleg teh predavanj bomo z IHP - specialistom za hmeljarstvo pripravili tudi predavanje za hmeljarje na vsaki zadrugi (9x).

Božka Žolnir

MED HMELJARJI

V mesecu novembru je bila prva seja novo imenovanega upravnega odbora Hmeljarskega združenja Slovenije. Vanj je skupščina hmeljarjev izvolila: Marovt Vlada, Jernejc Alojza, Gajšek Francija, mag. Žolnir Milana, Vrhovnik Antona, Finžgar Damjana, Natek Andreja, Liljano Ježovnik - Jančič in Janežič Rudija. Slednji je bil tudi imenovan za predsednika upravnega odbora za naslednje obdobje.

Pred hmeljarji je v prihajajočem času precej tehtnih življenjskih odločitev, o tem sem povprašala novega predsednika UO g. Rudija Janežiča, ki mi je odgovoril:

"Naloga je v teh časih težka in je nisem najbolj z navdušenjem sprejel. Ker pa mi ni vseeno kaj bo s slovenskim hmeljarstvom, bom poskušal narediti vse, kar bo v mojih močeh."

Kaj so vaši glavni cilji ?

"V tem trenutku obdržati enotnost vseh slovenskih hmeljarjev-proizvajalcev, predvsem pa pri prodaji slovenskega hmelja na svetovnem trgu. S tem si bomo dolgoročno postavili boljše osnove za ekonomično ugodno pridelovanje hmelja. Hmeljsko tržišče postaja zahtevnejše. Veliki trgovci poskušajo razdrobiti enotnost v nastopu posameznih dežel, se ve v svojo korist.

Slovenski proizvajalci hmelja moramo ostati enotni v nastopu na trgu in do države. Čeprav to že zadnjih nekaj let govorimo, je sedaj v resnici zadnji čas, da to tudi storimo. Našo nemoč že občutimo pri vzdrževanju in novogradnji žičnic ter nasadov, namakanju, zakonskih obremenitvah in nekateri tudi pri prodaji.

Vse bolj pomembni so tudi sami stroški na ha. Razdrobljenost nabave repromateriala nam ni v korist, saj ni izgledov za porast cen hmelja, torej bo preživetje hmeljarja odvisno vnaprej le od zniževanja stroškov in dviga kvalitete.

V svetovnem merilu pomenimo slabe 3% in le s skupnimi močmi se bomo na tem krutem trgu obdržali.

Ob tej priliki bi rad zaželel vsem hmeljarjem - proizvajalcem vesele božične praznike, ter srečno, uspešno in mirno proizvodno leto 1996 !

M.Z.

INOVACIJE

IZBOLJŠAVE NA OBIRALNEM STROJU WOLF 280

Marsikdo je že videl izboljšave, ki jih je naredil Franc Gajšek iz Drešnje vasi, ki se zelo trudi za kvaliteto in poceni pospravljen hmelj. Zato je že pred nekaj leti najprej zamenjal običajne obiralne prste s tako imenovanimi širokimi prsti. En prst zavzame prostor za enega in pol ozkokotnega. Predvsem pri obiranju sorte golding je bila razlika zelo očitna.

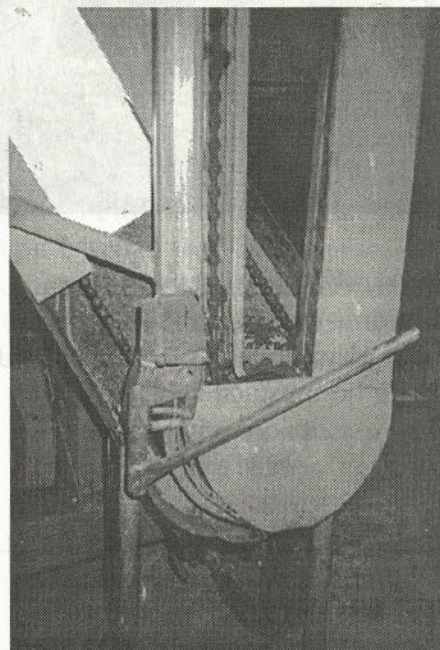

foto: M.Z.

Vlaganje trt s tal je veliko lažje.

Druga večja posodobitev je bila predstavitev roke obiralnega stroja na tla. Prednost je v tem, da potrebujemo za dovoz trt k obiralnemu stroju le eno prikolico. Produktivnost se je močno povečala tudi zaradi gostejše razporeditve kegljev na 2.2 m. Hmelj se veliko bolje obira, ker gre enakomerneje v stroj, tudi vrvice se ne navija toliko. Trte se zelo lepo razporedijo, zato je tudi avtomatski čistilnik po vsej dolžini enakomerno obremenjen.

Pred prvim bobnom so zavito pločevino izravnali, da hmelj čimprej pade na trak, saj je bilo prav na tem mestu precej drobljenja in izgub, nabiral se je lupulin. V zadnjem času pa so zaradi večje

preglednosti prebiranja povečali še širino izstopnega traku.

Posebnost pri Gajškovih je tudi, da so odstranili rezalnik trt, podaljšali zadaj roko in sedaj cele trte odvažajo na njivo, kjer jih jeseni, ko so posušene, zakurijo. Tako so se znebili povečanega onesnaževanja z vrvico.

foto: M.Z.

Tudi doma narejena prikolica dobro služi svojemu namenu.

Franci ima v glavi še veliko domislic, za del njih upamo, da jih bo uresničil že v letu 1996.
SREČNO !

ALI STE VIDELI ?

V novemberski številki Savinjščana je na strani 6 razpis na podlagi 1. čl. sklepa o finančnih intervencijah za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter proizvodnje hrane v občini Žalec za leto 1995:

**JAVNI NATEČAJ ZA DODELITEV SREDSTEV ZA
REGRESIRANJE REALNIH OBRESTI ZA
NAJETE INVESTICIJSKE KREDITE V
ŽIVINOREJSKI IN RASTLINSKI PROIZVODNJI
(TUDI HMELJ) TER V PREDELAVI**

Rok za prijavo je 15. december 1995

in

**JAVNI NATEČAJ ZA SOFINANCIRANJE NAKUPA
OPREME ZA NAMAKANJE KMETIJSKIH
POVRŠIN V OBČINI ŽALEC.**

Rok za oddajo vlog je 20. december 1995

IZ ZGODOVINE

... nadaljevanje ...

Nadaljujemo kdo vse je bil v vodstvu Hmeljarskega društva od l. 1923, ko je izstopil Edvard Kukec in je izvoljen Franc Plaskan (Orla vas).

Tako je l. 1923 izvoljen glavni odbor:

Andrej Antloga (Gotovlje), Lenart Cank (Škofja vas), Ivan Drev (Šmartno ob Paki), Maks Janič (Celje), Edvard Kukec (Žalec), Martin Kralj (Prešerje), Josip Marinc (Sv. Pavel), Martin Ocvirk (Mala Pirešica), Anton Petriček, Franc Piki (Žalec), Franc Plaskan, Ignac Praznik (Gomilsko), Jernej Radišek (Kapla), Franc Roblek, Josip Širca (Žalec), dr. Šribar (Drešinja vas), Alojz Terglav (Sv. Peter) in Franc Turnšek (Polzela).

V ožjem izboru je Karla Janiča zamenjal Franc Piki. Leta 1926 so bili v glavnem odboru Matija Bošnjak (Parižlje), Lenart Cank, Ivan Drev, Josip Marinc, Karl Maršič (Braslovče), Anton Mešič (Polzela), Martin Ocvirk, Ludvik Plavšak (Sv. Jurij ob Taboru), Ignac Praznik, Julij Sadnik (Groblje), dr. Šribar in Anton Vodenik (Petrovče).

Preveč bi bilo, če bi naštevati vse nove člane vodstva. Zato mogoče samo to, da so bili l. 1929 med drugim izvoljeni v odbor ing. H. Jeschounig - znani veleposestnik iz Arje vasi, Rudolf Lorber (sin tovarnarja iz Žalca), Josip Kladnik (Vransko), Vinko Stopar (Velenje) župnik Anton Veternik (Žalec) in drugi.

L. 1929 je bilo 23 podružnic, l. 1930 pa 16: Braslovče (115 članov), Celje-okolica (34), Gomilsko (48), Griže (31), Sv. Jurij ob Taboru (21), Marenberg (15), Šmartno ob Paki (21), Sv. Pavel (38), Sv. Peter (41), Polzela (53), Zg. Ponikva pri Žalcu (17), Ruše (18), Škofja vas (24), Šoštanj (45), Velenje (17) in Žalec (279).

Poslovodja društva Anton Petriček se je v govoru spomnil "onih nesebičnih in vrlih mož, ki so si pridobili za prospeh hmeljarstva nevenljivih zaslug in kojih trupla že pokriva hladna zemlja". Omenil je ustanovitelja in prvega učitelja hmeljarstva Josipa Bilgerja, "glavnega pospešitelja in dragega učitelja" J. Hausenbichlerja, "velezaslužnega" društvenega predsednika dr. M. Bergmanna, dolgoletnega predsednika in zaslužnega "pospeševatelja" konjereje v Savinjski dolini Karla pl. Haupta (umrl l. 1915 v Štrovseneku). Omenil pa je tudi odbornike:

Alojza Terglava (Šempeter), Franca Viranta in druge. Anton Petriček se je v slavnostnem govoru omejil predvsem na začetnike hmeljarstva. Seveda ni omenil vseh. Veliko je o njih pisal Jaka Slokan. Če prelistamo Zanohtnice, najdemo podatek, da je bil eden prvih hmeljarjev posestnik Žagar, po domače Pavel. Na kmetijo se je priženil s Kranjske. Tast je ošteval svojega zeta z besedami: "Prokleti Krajnc! Najboljšo njivo nam je pokvaril za hmelj!". Ta in drugi primeri povedo, da je bil med starejšimi odkrit odpor do hmelja.

Jaka Slokan veliko piše o začetkih "hmeljarije". Omenja fevdalca kneza Salma - Reiffenscheida. Knez je l. 1850 kupil od Hausmana (njegova hčerka je bila prva slovenska pesnica) graščino Novo Celje. Posest je bila zapuščena, zato je iskal nove možnosti za njeno gospodarsko usposobitev. Ta možnost je bil HME LJ! Sodeloval je tudi pri razvoju konjereje, kjer pa je bil prvi Haupt s Štrovseneka. Za oba fevdalca je značilno, da sta prevzela l. 1881 vodstvo Hmeljarskega društva. Slokan v Zanohtnicah zapiše, da Salmov hmeljski nasad ni bil prvi v Savinjski dolini, pač pa je bil KNEZ SALM PRVI, KI JE VZTRAJAL, NJEGOVI NASADI SO SLUŽILI KOT MATICA NOVIM NASADOM. Vsi prejšnji poizkusi, tudi Žužov, niso našli posnemovavcev.

Dobro se je spomniti, da je bil marsikdo od prvih hmeljarjev "narodni buditelj", ki se je zavedal tega, da lahko le gospodarsko močan narod doseže svoje pravice. Takšen narodni buditelj je bil Janez Hausenbichler. Težko bi našli vsa področja, na katerih je deloval; našli vse prireditve, ki so bile v njegovi gostilni, ki so jo imenovali "trdnjava slovenstva", tu je bila ustanovljena slovenska čitalnica, gasilsko društvo in še kaj.

V domoznanski zbirki Občinske matične knjižnice so med drugim sledeči dokumenti:

- osmrtnica v nemškem jeziku, ki pove, da je Janez Hausenbichler umrl 11. aprila 1896, imel je sladkorno bolezen.
 - Družina Hausenbichler je prejela žalno brzojavko: "Prerano umrlemu neustrašnemu prvobranitelju za Narodno čast in pravice kliče večnaja pamijati LJUBLJANSKI SOKOL".
 - Župan Širca je prejel brzojavko: "Deputacija se udeleži z nastavo SAVINJSKI SOKOL". (iz Mozirja)
- Anton Petriček tudi omenja, da je društvo postavilo

Jožefu Bilgerju nagrobni spomenik. Na spomeniku je napis:

Tukaj počiva

Jožef Bilger

* 17. 1. 1830 na Vittenberškem

† 17. 3. 1894 v Petrovčah

Ustanovitelju hmeljarstva v Savinjski dolini postavili nekateri hmeljarji.

Bili so namreč med hmeljarji tudi takšni, ki za Bilgerjev spomenik niso žrtvovali niti pare. V poročilu je navedeno: "Oskrbovanje Bilgerjevega groba, njegovo okrašenje in razsvetljava ob Vsehsvetih je vsakoletna naloga društvenega vodstva". (Sedaj skrbi za grob Inštitut za hmeljarstvo Žalec).

V poročilu se navaja, da se je večkrat razpravljalo "o spominskih ploščah Hausenbichlerju in dr. Bergmannu". Petriček ugotavlja, da je do danes ostalo le pri besedah (l. 1930).

Delno so popravili to krivico l. 1938, ko je bila ob 100-letnici rojstva Janeza Hausenbichlerja na njegovi rojstni hiši odkrita spominska plošča:

Janez Hausenbichler

1838 - 1896

veleposestnik in župan trga Žalec
Oče slovenskega hmeljarstva

Ustanovitelj Hmeljarskega društva, Savinjske posojilnice, Prostovoljnega gasilskega društva, Dirkalnega društva, podpredsednik okrajnega zastopstva celjskega, predsednik prve narodne čitalnice ter Častni občan občine Braslovče, Griže, okolice Celja, Velenja, Pirešice in trga Žalec.

Dr. Bergman je imel spominsko ploščo na starem gasilskem domu, baje je plošča sedaj v gasilskem muzeju. Na druge se je pozabilo, poglejte samo, kdo ima ulice v mestu Žalec, kdo poleg Hausenbichlerja?

Hmeljarstvo se je širilo, število članov Hmeljarskega društva je nihal:

najmanj članov je bilo l. 1883, samo 34, največ let 1929, kar 1673.

V goldinarski dobi se je pridelalo 58.650 stotov hmelja,

v kronski dobi 179.230 stotov,
v dinarski dobi do l. 1931 98.100 stotov hmelja.
To novo kmetijstvo-hmeljarstvo je bilo deležno
ustnega in pismenega pouka. Po različnih krajih so
se prirejali shodi, na katerih so bila poučna
predavanja. Predavanja niso bila samo v Savinjski
dolini. Bila so na Dobrni, Gornjem gradu, v Laškem,
v Rušah, Šoštanju, Velenju, Vuhredu, Vuzenici in
drugje.

Nadučitelj Janez Kocuvan je v letih 1886-1896 v
poizkusnih nasadih učil šolsko mladino umnega
hmeljarstva. Ti nasadi so bili ob Godomlji. Med
leti 1904 in 1912 pa je šolsko mladino poučeval o
hmeljarstvu nadučitelj Anton Petriček v poizkusnem
nasadu ob železnici, približno tam, kjer je danes
Inštitut za hmeljarstvo. V teh nasadih so gojili 15
vrst hmelja. Glavni namen poizkusnega nasada je
bil, da bi se našel goldingu, če bi začel pešati,
primeren nadomestek.

Prvim učiteljem hmeljarstva (Josip Bilger, Janez
Hausenbichler, Karel pl. Haupt) so sledili "potovalni
učitelji": Josip Širca, Franc Roblek, Vincenc Vabič,
st., in Anton Petriček.

Na glavnih skupščinah Hmeljarskega društva so
razpravljali o praktičnih izkušnjah pri gojenju
hmelja. Tu je prednjačil Fran Roblek.

Franc Ježovnik

IZ STROJNEGA KROŽKA

26. oktobra 1995 je bil v Latkovi vasi predstavljen stroj za
drobljenje kamenja - Steinbrecher. Drobilec je bil kupljen
iz sredstev proračuna občine Žalec in dan v uporabo
strojnemu krožku.

Delo stroja je vezano na traktor 90-110 KM s pogonom na
vsa štiri kolesa in s specialnim reduktorjem. Z njim bo delal
član strojnega krožka. Vsi zainteresirani pa se že lahko
naročite za storitve pri vodji krožka na tel.: 063 701-811.

Stroj drobi kamenje do 20 cm globoko v ornico, ha obdela
v 5-10 urah. Strošek za delovno uro stroja je za člane krožka
5.800,00 SIT, za nečlane pa 6.400,00 SIT.

Foto in tekst: B. Žolnir

BASLE

trgovina in storitve d.o.o.

Ojstriška vas - Tabor

Tel/fax: 063 / 726 - 174

Smo zastopnik FIRME SOLLER, ki izdeluje hmeljarsko opremo:

trgalnike

prikolice za transport trt in silaže

komplet: bočni hidravlični rezalnik

prebiralnik hmelja

sekalec trt

Dobavimo tudi rabljeno hmeljarsko opremo, ter rezervne dele za obiralne in druge stroje.

Vsem hmeljarkam in hmeljarjem voščimo vesele božične praznike,

ter srečno in uspešno novo leto 1996!

SE PRIPOROČAMO!

FERRALIT

livarstvo - modelarstvo -
strojna obdelava
Cesta žalskega tabora 10
63310 ŽALEC, SLOVENIJA
Tel.: 063 715-118, 715-148
Fax: 063 711-407, 715-802

IZJEMNA PRILOŽNOST - NAJNIŽJE CENE - TAKOJŠNJA ODLOČITEV - VELIK PRIHRANEK

Veliko posezonsko znižanje cen sodobnih
bobjastih namakalnikov za gotovinski nakup:

- ROLOMAT tip 50/180, premer cevi 50, dolžina
cevi 180 m

4.620 DEM/kos

- ROLOMAT tip 63/280, premer cevi 63, dolžina
cevi 280 m

6.240 DEM/kos

- ROLOMAT tip 75/300, premer cevi 75, dolžina
cevi 300 m

8.700 DEM/kos

Poleg ROLOMATOV nudimo še: traktorske črpalke,
hmeljske sani z razpršilci, vodni topovi...

V cenah ni vključen prometni davek.

Javni natečaj Občine Žalec, objavljen v Savinjskem
občanu dne 29.11.1995, Vam omogoča sofinan-
ciranje opreme v višini do 350.000 SIT/komplet.
Navedene cene vključujejo prvi zagon opreme pri
kupcu in tehnično svetovanje.

Zagotovljena hitra dobava rezervnih delov in kvalitetno servisiranje kupljene opreme.

Ponudba po znižanih cenah velja do 20.12.1995,
dokler velja tudi rok za oddajo vlog za sofinanci-
ranje na Občini Žalec.

Organizacijo prodaje opreme smo, ob našem
sodelovanju, zaupali Kmetijski zadrugi Petrovče, ki
nudi tudi ugodno možnost nakupa na kredit.

Za vse podrobnejše informacije pokličite, prosimo,
na telefon 708-235 - g. Šumak Janeza - poslovodjo
Kmetijske preskrbe v Petrovčah.

*Vsem dosedanjim in novim kupcem želimo dobro
skupno sodelovanje ter zdravo in srečno 1996 !*

OGLASI

Zaradi prenehanja hmeljarjenja vsled avtoceste
ugodno prodam vso hmeljarsko mehanizacijo

CIZEJ STANKO

Orla vas 13
telef. 063- 701- 578

Kupim stolp za napeljavo vrvice!
telef.: 063- 712 - 204

PRODAM

doma narejeno prikolico za odvoz trt iz njive,
1,8 m široka in 7,20 m dolga
s hidravličnim krmiljenjem in
pomičnim trakom, 3 leta rabljena ,
možna kombinacija s SIP GOLDING 2001
telef.: 062 - 67 13 45

UGODNO PRODAM

obiralni stroj Allays 2
telefon: 063 - 707 - 291

VREMENSKI PREGOVORI

Gruden - malo vljuden

O Tomažu (29. XII.) vetra suho petje,
suha pomlad, sušno poletje.

UTRINKI

*Ko se spopadejo bogatejši, so reveži tisti, ki
umirajo.*

Hmezad

Celje - skladišče
D-Per

AGRINA
p.o., Žalec

70/1995

5000002701,11

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

HMELJARJI !

AGRINA TRGOVINA ŽALEC

**vas obvešča, da vam bo tudi v letu 1996 nudila vsa potrebna
sredstva za varstvo rastlin in ves repromaterial za hmeljarske
žičnice, istočasno pa vam**

**ŽELIMO VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 1996
z obilo uspehov v hmeljarstvu.**

**NIKO ZOTEL,
Ključavničarstvo in
kovaštvo
Žalec, Savinjska c. 14
Telefon: 063 / 714 - 286**

Po naročilu izdelujemo:

- Kovinsko opremo za lesene hmeljske žičnice (objemke AL 13/3) natezne in siderne vijake, vijake s kavljem in podobno)
- Kovana vhodna in dvoriščna vrata
- Zaščitne kovane okenske mreže z različnimi ornamentami
- Okrogle in navadne stopnice ter stopniščne in balkonske ograje raznih oblik.

Vsa naročila opravljamo po zmernih cenah in se priporočamo !

Vesele božične praznike in srečno 1996 !